

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^{er.} 108.

11. września 1832.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Lwów d. 9. września. —

Onegdaj odprawiono w tutejszym archikatedralnym kościele o. ł. w obecności wysokich c. k. krajowych władz wojskowych i cywilnych, wszystkich tutejszych cechów i korporacji, tudzież licznego zgromadzenia tutejszych mieszkańców wszystkich klas, uroczyste nabożeństwo z odśpiewaniem *Te Deum* na podziękowanie Bogu za łaskawe wybawienie Jego królewskiej Mci młodszego Króla Węgierskiego i Następcy tronu wszystkich c. k. dziedzicznych Państw Austryjackich z niebezpieczeństwa, którym drogą J. K. M. życie zagrożone było wiadomym już zamachem, wymierzonym na świętą Jego osobę. Jego Excellencya JW. Arcybiskup lwowski, Prymas Królestwa Galicyi i Lodomerji, hrabia Ankwicz, który na powszechne życzenie Magistratu i Obywateli miasta Lwowa był do tego nabożeństwa powodem, pontyfikował uroczystie w asystencyi duchowieństwa tutejszej kapituły metropolitalnej. Magistrat i wydział obywateli miasta Lwowa szedł w uroczystym orszaku od ratusza do kościoła katedralnego, gdzie podczas nabożeństwa wznosiły się najgorętsze dziękczynienia za ocalenie życia Króla Jmci Węgierskiego i szczeré modły za długoletnie życie i panowanie Najjaśniejszego Cesarza i Króla Jmci i całej Najjaśniejszej ces. król. rodziny.

W kościele formowało c. k. wojsko szpaler, przed kościołem stała w szyku paradnym milicyja miejska, a miejska artylerija dawała z poblizkiego wzgórza zwyczajne salwy.

Tego samego dnia gmina tutejszych Izraelitów odprawiła w swojej synagodze, z tego samego powodu, uroczyste dziękczynne nabożeństwo.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

— Petersburg d. 15. sierpnia —

Prawidła likwidacyi długów, obciążających skonfiskowane majątki powstańców. (Zatwierdzone przez cesarza jmci w d. 28. czerwca b. r.)

I. Ustanowienie, obręb czynności i skład komisyj likwidacyjnych.

§. 1. Gdy majątki osób, które należały do powstania, w gubernijach od Polski przywróconych, i wydalily się do miéjse niewiadomych, lub uległy prawnemu ukaraniu, powinny być zabrane na skarb (skonfiskowane), z wyplatą długów na nich leżących, przeto, i z powodu znacznej ich ilości, na jednakowój z niewypłatnymi osobami zasadzie, ustanowione na ten cel zostają komisyje likwidacyjne w gubernijach: kijowskiej, wołyńskiej, podolskiej, wileńskiej, grodzieńskiej, mińskiej, witebskiej i mohylewskiej i w obwodzie białostockim, stosownie do potrzeby, upatrzonój przez głównych wspomnianych gubernij zwierzchników, stosując się do prawideł o konkursach, zwykłe ustanawianych w razie niewypłatności osób prywatnych.

§. 2. W tym celu każdy główny zwierzchnik ma wypotrzebować od gubernijalnych konfiskacyjnych komisj szczegółowych wiadomości o dobrach skonfiskowanych we wspomnianych prowincyjach, i, ze względu na ilość i ważność tych dóbr, postanowić: 1) W którym z miast gubernijalnych, pod rządem jego zostających, ma być komisyja likwidacyjna; 2) jakich mianowicie byłych właścicieli długi mają do likwidacyi należeć.

§. 3. Ustanawia się za ogólne prawidło, iżby likwidacyja długów każdego z byłych właścicieli dóbr zabranych odbywała się zawsze w jednej którójkolwiek komisyi likwidacyjnej, bez rozrywania jej czynności, chociażby dobra w kilku znajdowały się gubernijach. W razie, jeżeli każda z tych gubernij znajdzie się w zarządzie innego głównego zwierzchnika, wtedy wyznaczenie likwidacyjnej komisyi na dobra tego rodzaju zależeć będzie od wzajemnego ich z sobą porozumienia się.

§. 4. Komisyję likwidacyjną, pod prezydenturą naczelnika gubernii, składają następnii urzędnicy: marszałek gubernijalny, wicegubernator, prezydent izby cywilnej, jeden radzca rządu gubernijalnego, wyznaczony przez gubernatora, i radzca tymczasowego (konfiskacyjnego) oddziału izby skarbowej.

)

§. 5. Prokurator gubernijalny będzie czuwał iżby sprawy w tej komisji szły prawnym porządkiem, na zasadzie ogólnych o jego urzędzie ustaw, z tém wszakże ograniczeniem, że jego protestacje w interesach, przez komisję rozpatrywanych, nie powinny za każdym razem być przedstawiane ministrowi sprawiedliwości, lub wstrzymywać wyroków téjże komisji, lecz ta ostatnia obowiązana jest wypisać treść tych protestacji w ostatecznym przedstawieniu swoim do rządzącego senatu.

§. 6. Gubernator mianuje do komisji likwidacyjnej sekretarza z liczby zdolnych i z przewodem sądowym obeznanych urzędników, buchaltera i stosowną liczbę kancelarzystów. Pensya tym osobom, jako i summa, potrzebna na rozchody kancelaryi, wyznacza się przez ministerstwo skarbu, na przedstawienie gubernatora, z dochodów dóbr skonfiskowanych w téjże gubernii.

§. 7. Komisja likwidacyjna mieści się w budowlach, zajmowanych przez sądownictwa, lub w którymkolwiek z domów skarbowych, albo skonfiskowanych, jak to za dogodniejszą uzna naczelnik gubernii po naradzeniu się z wicegubernatorem.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Ameryka.

Podług gazet francuzkich kapitan Matayer, dowodzący brygiem *Nouveau Perseverant*, który w d. 6. z. m. po 71 dniach podróży przybył do Havre z Montevideo, przywiózł wiadomość, że przed Buenos Aires stała eskadra północno-amerykańska, wysłana żądać zwrotu kilku okrętów należących do zjednoczonych stanów.

Okręty te zabrane były przez mieszkańców buenosajrestkich przy brzegach Patagonii i wyspach Falklandzkich. Eskadra amerykańska zburzyła małą osadę, którą rząd buenosajrestski na tych wyspach założył.

Wielu znamienitych obywateli Ameryki średniej ogłaszają w dz. *Courier des États-Unis* przez dziennik *Georgian* rozszérszoną wieść, że do Havanah przybyli komisarze z Guatymalli ażeby rzeczpospolitę średniej Ameryki poddać pod panowanie hiszpańskie, za zmyślenie.

Portugalia.

Dowiadujemy się z Lizbony z d. 11. sierpnia, że na radzie, odprawionej w d. 2. t. m. uchwalono uderzyć na Oporto z lądu i morza. Formalne blokowanie, któreby czasu potrzebowało mniej za stosowne osądzono. W skutek téj uchwały dano rozkazy, aby eskadra Miguelistów Tag opuściła. Jenerałowie Povoas

i Santa Marta, otrzymali przez telegraf rozkazy, aby do przybycia naczelnego wodza Pezo da Ragoa, nie nie przedsiębrali; sam naczelny wódz musiał we 24 godzinach udać się do wojska północnego z rozkazami, które całkiem w myśli pomienionego planu operacyi ułożone były.

Wiadomości telegraficzne donoszą, że eskadra Don Miguela znajduje się na morzu pod Oporto.

Globe donosi: Agenci Lojdy w Oporto donoszą z d. 14. sierpnia o godzinie 2. z południa, co następuje: Eskadra Don Miguela, składająca się z okrętu Don Joao VI. i sześciu różnych okrętów, znajduje się teraz o 6. mil angielskich w stronie północno-zachodniej od zatoki w Oporto i prawie o jedną legua stoi w stronie przeciwnej admirał Sortorius ze swoją fregatą i inną, nie mniej ze statkiem parowym Ramona. Ostatni czuwa nad poruszeniami pierwszych, dopóki inne okręty nie połączą się z eskadrą Sartoriusza, co, jak mniemają, dziś, lub jutro będzie przywiedzionym do skutku. Okręt »23 Lipca« pod kapitanem Morgan i okręt »Liberal« przeplynęły już w dniu 10 rogatkę morską, aby się połączyć z Sartoriuszem, o którym mniemamy, że stoi przed Lizboną. Nazajutrz posłano za niemi statek parny dla zawiadomienia ich, że eskadra Don Miguela wyszła pod żagle i że Sartoriusz za nią się udał.

Dalszych wiadomości udziela jeszcze *Courier* z Oporto z d. 15 rano, w którym to dniu statek parny Alban miasto opuścił. W owęj chwili 7. okrętów Miguela stało tylko 2 legua w stronie północnej od Oporto. Część floty Don Pedra, w oddaleniu jednej legua od floty nieprzyjacielskiej stojąca, oczekiwała przybycia innych okrętów. Sądzone z pewnością, że jeszcze tego dnia przyjdzie do bitwy. Kupcy angielscy, handlujący z kupcami oportskimi, byli w największej obawie, ponieważ sądzili że kiedy nastąpi potyczka lądowa i morska, wiele majątków zaginie.

Inny artykuł *Couriera* wyraża: jeden z naszych korespondentów z Oporto, na którego możemy się spuścić, donosi nam, że interesa Don Pedra źle idą, że tylko cudem w téj chwili może byż sprawą Donny Maryi w Portugali ocalona. Don Miguel zebrał tu 20,000 ludzi; jenerał Campbell ma mieć drugie dowództwo. Don Pedro ma mieć 6,000 wojska liniowego i tyleż milicyj i t. d.

Podług listu pisanego przez admirała Sartorius z d. 15. sierpnia, nie tracił tenże nadszedzi odniesienia zwycięstwa nad flotą Miguela.

Korespondent *Globe* donosi w liście swoim z d. 25. sierpnia: Widziałem obydwie eskadry: eskadra Don Miguela składa się z okrętu wojennego Joao VI. fregaty, trzech korwet i dwóch brygów; eskadra Don Pedra z dwóch fregat, jednego bryga i ze statku parowego Ramona. Dzisiaj rano o godzinie 10 spostrzegłem z eskadry Don Miguela tylko 3 okręty, a z powodu mgły nie widziałem z okrętów admirała Sartoriusza żadnego. Okręty Don Pedra, mianowicie Stag, Childers i Nautilus powróciły dzisiaj rano ze strony zachodniej, dla zajęcia stanowiska, które zajmowały wczoraj przy zbliżeniu się eskadry Don Miguela. Dzisiaj nadeszła także wiadomość, że wojsko Don Miguela ciągnie ze strony południowej i dla tego tabory, należące do wojska Don Pedra, na tę stronę przewieziono; wszelako zdaje się, że tabory z Goijo jeszcze nie posunęły się na przód. Miasto jest zupełnie spokojne. Niebawem zabraknie nam chleba, już doznajemy wielkiego niedostatku, ponieważ guerilasowie i wojsko Don Miguela wszystkie młyny zniszczyli.

Agent towarzystwa Loidy pisze z Oporto z dnia 16., że 4. okręty w Oporto uzbierają, aby je z eskadrą oswobodzenia połączyć, i że 3. okręty Miguelistów stoją przed Oporto podczas gdy 4. inne i flota Don Pedra jeszcze się nie zbliżyły. Mówią także, że naczelny wódz wojska Miguelistów, w towarzystwie generała Campbell, przybył do głównej kwatery wojska północnego.

List z Oporto, pisany w interesie Don Pedra, wystawia następujące trudności, z którymi on walczyć musi: brakuje mu jazdy, żywności, szczególnie mąki; mieszkańcy są albo za Don Miguelem, albo obojętni, lub z bojaźni nieczynni. Flota Don Miguela przewyższa flotę admirała Sartoriusza co do liczby. To samo rozumieć się ma o wojsku lądowym.

Podług dziennika Alban, zawiązał do Falmouth okręt Ebeneser z baronem Renduffe, byłym intendentem policji pod rządem konstytucyjnym w Lizbonie, i z innym panem, mającym depeze do agentów Donny Maryi w Londynie. Wiadomości przez ten okręt odebrane, zgadzają się z doniesieniami, które umieścił dziennik Alban. Floty nieprzyjacielskie stały na wystrzał działowy na przeciwko siebie, nie mając chęci stoczenia z sobą walki. Wszelkiego rozstrzygnięcia rzeczy spodziewano się po flotach i takie było przekonanie, że Oporto z braku żywności będzie musiało być opuszczone, jeżeli Don Miguel skutecznie blokadę. Wiadomości z Lizbony, z d. 10. sierpnia, do-

noszą: Don Miguel zgromadza większą część swojej artylerji do Oporto. Jak się zdaje, to miasto ma być raczej boml ardowném, jak formalnie obleżoném, albowiem utrzymują, że bombardowanie przedźeć do skutku przywiedzie rzeczy jak bój na otwartém polu. — Pomiedzy wieściami którym tutaj największą głośność nadać się starają, należy i ta, że flota Miguela zabrała całkiem eskadrę Don Pedra, i że rząd Hiszpański wysłał dwie fregaty ku portowi Oporto, żądając rachunku za zabranie hiszpańskiego okrętu kupieckiego.

Podług wiadomości telegraficznych, wojsko Don Miguela stoi na północy, od rzeki Duero pod Baltar, Alf. rina i Leza do Balio, zaledwie o milę drogi od Oporto, a na południe rzeki Duero o milę, poniżej Villa nova; druga dywizya stoi na południe, czwarta na północ. Don Pedro zwrócił także swoje wojska ku północy i południowi. Od dnia 7. nie było potyczki, tylko forpoczty daty do siebie kilka wystrzałów. Wskutek potyczki w dniu 7. podsunął się generał Santa Marto, na czele kilku batalionów, królewskich ochotników i szwadronu jazdy, aż prawie pod mury Oporto. W Oporto taki ma być brak chleba, że części żołnierzyom dają ryż zamiast chleba. Guerilasowie Miguelistów bardzo się pomnożyli; Jenerałowie mianują onych dowódców, a ci znowu swoich officerów, których rząd potwierdza. — Rząd wydał do wszystkich agentów dyplomatycznych i obcych konsulów notę, w której „wszystkie przez buntowników w Oporto uskutecznione przedaże wina i wódki, należące się powszechnemu towarzystwu uprawy wina i ziemi lub innym właścicielom, stosownie do prawa korony i narodów, i podług szczególnej ustawy Królestwa, za nieważne ogłasza i oraz właścicielom nadaje prawo, przedane przedmioty później, jako prawną własność, odzyskiwać. Podług wiadomości angielskich z Oporto miał admirał Sartorius wszystkie siły swoje połączyć i ma zamiar stoczyć bitwę morską.

O potyczce zaszłej dnia 7go na prawym brzegu rzeki Duero, zawięra list pułkownika Hodges, datowany z Oporto dnia 8. sierpnia, co następuje: »W d. 6. o godzinie 7. wieczorem ruszyło 3000 ludzi konstytucyjnego portugalskiego wojska, pod sprawą hrabi Villastor i nazajutrz o godz. 6tej rano przybyło do Penafiel; rozprószyli oni zupełnie wojsko Don Miguela, zagwoździli działa, zburzyli szańce i ścigali 2 mile nieprzyjaciela. Piąty batalijon strzelców w służbie Don Pedra tak daleko się zaciekł, iż w końcu przez główny korpus nieprzyjacielski, 10000 ludzi wynoszący, odcięty,

w ciągu dnia zmuszonym był z bagnetem w ręku przerznąć się przez nieprzyjacielskie centrum. O godzinie 9tej rano napisał hrabia Villafior ołówkiem do cesarza list, w którym mówi, że dzień ten jest najszczęśliwszym w jego życiu, ponieważ wojsko Miguela zostało na wszystkie strony rozprószone. Atoli o godzinie 10tej, jakieśmy namienili, zostali strzelcy otoczeni, odcięci i zmuszeni cofnąć się ze stratą 50 ludzi w zabitych, 80 rannych i 30 do 40 w niewolę wziętych; ostatni bowiem musieli z utrudzenia pozostać. Hr. Villafior przybył o godzinie 4tej z południa do Valonga, zajął to miasto, dał wypocząć wojsku i o godz. 7tej powrócił w dobrym porządku do Oporto.

Courier w artykule swoim z d. 24. z. m. donosi: »Listy z dnia 16. sierpnia przywiezione przez okręt Rojalist z Oporto; teraz właśnie zostały rozdane. Niezawierają one żadnych ważnych wiadomości. Odebraliśmy list od oficera, będącego na pokładzie okrętu Rainha da Portugal, zdającego sprawę z potyczki, zaszłej między tym okrętem i jedną fregatą, a dwoma fregatami Dom Miguela o 47 i 50 działach. Potyczka ta poczęła się późno wieczór i trwała pół trzeciej godziny, poczem okręty nieprzyjacielskie wróciły się, a okręty Dom Pedra zmuszone były pójść za niemi, ażeby nie stracić wiatru. Na okrętach Dom Pedra było 4 zabitych i rannych. Dodają, że z zatoki Oporto listy nadeszły z d. 16. datowane, w którymto czasie Sartorius miał zebrać wszystkie swoje siły, wraz z okrętem parnym City of Edinbourg, który przeznaczony jest z 350 żołnierzami do zahaczenia okrętów nieprzyjacielskich.

Courier w przypisku swoim z d. 24. sierpnia mówi: »Właśnie teraz odbieramy list z Oporto, podług którego dowódca wojska Miguelistów przybył przed Oporto; towarzyszył mu generał Campbell, drugi dowódca. Spodziewano się stanowczego rzeczy rozstrzygnięcia.

Wielka Brytania i Irlandya.

Dzień 21. sierpnia, jako 68 rok urodzin króla, był w Windsorze uroczystie obchodzony. Książę Adalbert pruski, który przez północną Angliję podróżował, i przez Kumberlandyję i Lankashire powrócił, opuścił Londyn po południu, aby się znajdował na uroczystości w Windsorze. — Hrabia Grey wyjechał w dniu 22. na północ Anglii, równie i inni ministrowie, Russell, Holland, Grant, i t. d. opuścili miasto. Józef Bonaparte przybył zwyczajnym powozem pocztowym z Liwerpolu.

Gazeta nadworna londyńska donosi teraz, że

król mianował lorda Nugent lordem wielkim komisarzem wysp joińskich.

Raport o cholery z d. 22. sierpnia jest większy, jak poprzedniczy; zawiera ón z Anglii i Szkocyi liczbę 1179, którzy zachorowali a 404 umarłych; przeciwnie w Irlandyi cholera ustaje; raport z d. 19. podaje 342 chorych a 111 umarłych.

Francyja.

Moniteur donosi, że hr. Montalivet, który przyszedł do siebie, znajdował się d. 22. sierpnia na radzie ministeryjalnej.

Moniteur i *Nouvelliste* donoszą, że p. Sebastiani zupełnie przyszedł do zdrowia, i między 5. i 10. września wróci do Paryża.

W 20. sierpnia na placu Tivoli czyniły obrotu 4 batalijony piechoty z załogi. Gdy ksiązę Nemours powracał, upadł z konia, lecz tylko lekko się potłukł.

Telegraph donosi z Montpellier z d. 21. sierpnia że tam niejaki zaszły rozruchy. Kilka kup przyciągało po ulicach przy odgłosie: Precz z Karlistami! O godzinie w pół do jedynastej przywrócono spokojność i nie przyszło do wręcznej utarczki, tylko patrol gwardyi narodowej wystrzelił raz do okna komisarza policyi stronictwa karlistowskiego.

W Havre trudnią się składaniem do arsenału dział przybyłych na okręcie Victoire z Algieru. Dwa są z czasów Franciszka I., lub z czasów późniejszych, pod Ludwikiem XIII., kiedy w Havre była ludwisarnia, która miała godło znajdujące się na działach.

Państwo Papięzkie.

Z Ankony donoszą pod d. 18. sierpnia: Onegdaj powrócił generał Coubieres z Siniaglia po dwudniowej nieobecności. Od kilku dni bawi tu gubernator de Monte Albani, w charakterze sędziego, dla przedsięwzięcia śledztwa z osobami, przez Francuzów aresztowanemi. Na rozkaz rządu papięzkiego wszystkie zapasy tutajszej twierdzy będą przez licytacyję przedane.

Królestwo Obojęd Sycylii.

Wiadomości z Neapolu z d. 20. sierpnia donoszą, że w d. 26. lipca zawinęły do tameczgo portu dwie amerykańskie fregaty »Brandywine« i »Constellation«. Ostatnia wypłynęła już w d. 29. z zatoki. Jak słyhać rząd amerykański replikował na przeciwną odpowiedź rządu tutajszego względem żądanych wyplat, jako wynagrodzenia za straty, poniesione przez kupców amerykańskich za czasów panowania Murata,

i teraz rząd zajęty jest ze swojej strony repliką w tej sprawie. Książę Castel - Cicala, syn zmarłego w Paryżu na cholerę posła neapolitańskiego, do tych czas poseł w Szwajcaryi, mianowany został w tym samym charakterze posłem w Petersburgu.

Holandyja.

Nowy gubernator dla Indyj Wschodnich niderlandzkich, p. Baut, odpłynie w d. 1. września na miejsce swojego przeznaczenia.

W pierwszych 6 miesiącach tego roku przeszło 730 niderlandzkich okrętów przez Sund, a zatem 29. więcej, jak pod ten czas roku 1831. W tym samym czasie zawinęło do Gdańska 57 okrętów holenderskich.

Belgijum.

Z Luxemburga donoszą: że agenci belgijscy, przejeżdżając przez Grevenmachern, aresztowali p. Desprez, byłego urzędnika akcyzy, a w Schangen p. Sauer, syna, tymczasowego poborcę podatków w Luxemburgu, zdaje się, że jako repressalia za p. Thornu.

Niemcy.

Uchwały Związku niemieckiego z d. 28. czerwca zostały teraz patentem królewskiej kancelaryi w Księstwach Szleswickim, Holsztyńskim i Lauenburgskim ogłoszone.

W d. 26. sierpnia odbyło się w Moguncyi uroczyste nabożeństwo austrijackiej załogi pod otwartym niebem na podziękowanie Bogu za ocalenie młodszego Króla Węgierskiego z niebezpieczeństwa, które zyciu Jego w d. 9. sierpnia zagrażało.

Prussy.

Gazeta Pruska Stanu udzieliła niedawno królewskiej odprawy prowincyjnego sejmku Pruss właściwych. Pomiędzy 47 rezolucjami na wniośki stanów czytamy: 12) Nie możemy zezwolić na wnioski sejmku, aby stosowna do miejsca liczba słuchaczy miała przystęp do obrad sejmowych, ponieważ takie urządzenie, nawet pod ograniczeniami proponowanymi, nie jest właściwe dla instytucji stanów prowincyjnych podług ich prawnej konstytucyi. 22) Ponieważ wszystkie części prowincyi Pruss od wielu lat ciągle do monarchii pruskiej należały, i w tym czasie za dostateczne uznaniem było ogłaszanie ustaw i rozporządzeń w niemieckim języku, przeto tym mniej teraz skłonić się możemy do nakazania, aby ustawy i rozporządzenia ogłaszane były w języku litewskim lub polskim, ile że przez to samo połączenie i przez ulepszenie nauk szkolnych, umiejętność języka niemieckiego coraz się bardziej rozszerza

i ustala. Raczej dosyć będzie, aby w owych miejscach, w których jednym lub drugim językiem mówią i dokładna znajomość języka niemieckiego powszechnie się nie rozszerzyła, władze gminne przy ogłaszaniu ustaw treść onych ustnie w języku miejscowym powtarzały. 33) Z wniosku, dotyczącego się utworzenia wyższych szkół miejskich, widzimy z upodobaniem, że nasze wierne stany poświęcają swoją uwagę rozwinięciu się wyższych nauk i starają się je ze swojej strony wspierać. Lecz w ogólności musi przy tem pozostać, że instytutu tego rodzaju będą mogły być tylko kosztem gmin lub większych towarzystw, które takowych potrzebują, zakładane, przyczem we wszystkich przypadkach, gdzie w zachodzących potrzebach okaże się możliwość tworzenia takich instytutów, władze nasze, o ile być może, wspierać będą takie zakłady.*

Grecyja.

W d. 25. lipca dało się uczuć w Modonie o 3/4 na 11tą w nocy silne wstrząśnienie ziemi. Wstrząśnienie to trwało 30 sekund; pałace się świeciły i lampy zostały wywrócone. Niebo było wypogodzone i morze spokojne, tylko na 24 godzin wprzód panowała burza, co jest w tej porze roku osobliwością. W Nawarynie dało się uczuć podobne wstrząśnienie ziemi.

Kroacyja Turecka.

Gazeta di Zara donosi z Liwna z d. 10. sierpnia, że ostawiony Hassan Aga Pechki, którego kastel położony jest na granicy wojskowej Kroacyi, dostał się w ręce swojego prawnego monarchy i pod zasłoną 150 Arnautów został do obozu wielkiego wezyra Bosnii pod Serajowo odprowadzony. Wiadomość ta jest pewna i przyjemna nie tylko dla mieszkańców Kroacyi wojskowej i węgierskiego wybrzeża, lecz także i dla mieszkańców Krajny, ponieważ ten zuchwały Turek z swoją hordą rozbójników, którą początkowie sam dowodził, prawie przez lat 4 gościł w owych okolicach niepokoił. Jeszcze świeżo są w pamięci ich rozbójnicze zagony do Gottschee i Breitenau, gdzie gwałtownie tyle drogiej efektów zrabowali, nie szczędząc nawet życia mieszkańców.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 5. września 1832.

Przypędzili: Piętkowski Jakób, z Limanowej, 88, wolów; Spiller i Brater, z Żurawna, 109; Neiser Fr., z Smolkau, 95; Le-

Bensart Dawid, z Żurawna, 81. Małemi partyjami 73. Ogółem więc 446.

K u p i k i:	wiele	Za ogólną cenę		Radasz	Z tych sztuk 1 podług zdania detaxatorów mogła wydać funt.	
		zr.	kr.		mięsa	łoju
Cech rzeźnicki z Brünu.	97	150	—	12	400	50
Maurycy Freund z Czech.	50	152	30	5	380	50
Beneschowski, Julisch z Czech.	85	155	—	10	400	60
Małemi partyjami	106	—	—	27		
Dodawszy do tego Radasz	27					
ilość niesprzedanych	81					
wyniesie summę	446					

Na targu dzisiejszym omal że zupełnie nie zabrakło bydła na rzeź; albowiem z przypędzonych 1902 sztuk było na targownicy tylko 446, część zaś większa, t. j. 1456 sztuk, zakupiona została przed targiem jak następuje: Józef Skawiński, kupił od Loebła Brill, z Żurawna, 143 sztuk z 19 rad. parę 7. cent. po 284 z. r. dla Austrii; Franciszek Waniek, od Herscha Thun, z Żurawna, 305 sztuk z 34 rad. parę 101/4 cent. po 355 z. r. dla Pragi; Cech rzeźnicki z Brünu, od Bergmanna ze Stryja, 202 sztuki z 22 rad. parę 9 1/4 cent. po 330 z. r.; Kompania wiedeńska, od Dominika Szadbeja, ze Stanisławowa, 173 sztuk z 18 rad. parę 10 1/2 cent. po 355 z. r.; Cech rzeźnicki z Brünu, od Krzeczunowicza ze Stanisławowa, 131 sztuk z 15 rad. parę 8 1/2 cent. po 320 z. r.; Kompania wiedeńska, od Franciszka Fussek, 350 sztuk z 37 rad. parę 11 cent. po 370 z. r. i od p. Zielińskiego, 152 sztuk z 16 rad. parę 10 1/2 cent. po 360 z. r. obydwie te partyje składały się z wołów najlepszych.

Dowiaduje się, że w Wiedniu cena mięsa na celnary spadła na 32 z. r. w. w. mówią że tam pomiędzy hurtownikami handlującymi bydłem, takie panowało współuczestniczenie się, że jeden drugiemu na złość działał.

Peszt dnia 31. Sierpnia, (Handlungs-Zeit-schrift von und für Ungarn).

Na tegorocznym jarmarku tutejszym okazywało się w pierwszym tygodniu wiele żywego ruchu, który jednak następnie tak dalece

zwolniał, że z początkiem drugiego tygodnia jarmark można było uważać za zupełnie skończony. W ogólności jednak jarmark ten nie można złym nazwać; wyrobów rękodzielniczych hurtem wiele przedano, a osobliwie bawelnianych i wszelkiego rodzaju wełnianych. O cienkie sukna bardzo się dopytywano, ugody jednak na część największą tych towarów zawierano z warunkiem zapłaty po czasie niejakim, a co do gotowizny widocznie postrzegać można było niedostatek. Z produktów krajowych wełna osobliwie była uwagi godnym obrotem. Za czystą dobrą z owiec ulepszonych wełnę jednę strzyży płacono 20—30 proc. wyżej jak roku przeszłego, i wszystkie jej zapasy już rozkupiono. Wełna podłejszego gatunku mniej jest poszukiwana. O skóry niewyprawne i olej pytają się z ofiarowaniem za nie dobrych cen. Ceny wina także poszły w górę. Oto są ceny średnie, zapisane na giełdzie tutejszej niektórych towarów, w mon: konwencyjaj.

Wódki żytniej, wiadro 6 4/5—7 1/5 z. r., łagrowej i słodowej 7 3/5—8 2/5 z. r., sliwownicy banaackiej 5—9 z. r., okowity 32 grad. 12—14 z. r.

Zboże: pszenicy banaackiej maca preszbur-ska 2 1/5—3 z. r., pszenicy węgierskiej 2 1/5—2 1/2 z. r.; orkisz 1 1/5—1 1/5 z. r., żyta 1 1/5—1 2/5 z. r.; jęczmienia 48—52 kr.; owsa 34—36 kr.; prosa 1 1/5—1 2/5 z. r.; oleju z rzepaku uprawnego cent. 15 1/2—16 3/4 z. r. czyszczonego 18 z. r.; lnianego 16—18 z. r.; wełny jednej strzyży, ulepszonej, bardzo cienkiej cent. 117 z. r.; cienkiej 95—105 z. r.; średnie-go gatunku 75—88 z. r., ordynaryjnej 60—70 z. r. dwojęd strzyży zimowej cienkiej 65—70 z. r.; średniego gatunku 55—60 z. r.; ordynaryjnej 42—50 z. r.; cygajki banaackiej płókaniej 42—48 z. r.; pławionej 38—42 z. r.; zwaniej zakel węgierskiej płókaniej 24—28 z. r.; pławionej 23—26 z. r.; wina budzyńskiego czerwonego starego wiadro 8—10 z. r., detto młodego 2 2/5—3 z. r., białego starego 8—10 z. r., młodego 2 2/5—3, peszteńskiego, steinbruchera starego 10—12 z. r., młodego 2 1/2—4 z. r.; wina górskiego białego i czerwonego starego 4—6 1/2 z. r., młodego 2—3 z. r.; wina z płaszczyn białego i czerwonego 2—2 2/5 z. r.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Othelo, der Mohr von Venedig*; wielka opera w 3 aktach.

Jutro: *Medea, oder: das goldene Kliess*; tragedia w 5 aktach.